

Anonimizuota versija

Vertimas

C-745/23-1

Byla C-745/23 [*Alenopik*]ⁱ

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2023 m. gruodžio 5 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Riigikohus (Aukščiausiasis Teismas, Estija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. gruodžio 4 d.

Kasatorė:

Maksu- ja Tolliamet

Kita kasacinio proceso šalis:

UT

NUTARTIS

<...>

Byla Administracinės teisės pažeidimo byla prieš UT, bauda pagal *Tolliseadus* (Muitinės įstatymas) 69 straipsnio 1 dalį

<...>

REZOLIUCINĖ DALIS

- 1. Europos Teisingumo Teismui teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą šiuo klausimu: Kaip turi būti nustatomas valiutos keitimo kursas, kuriuo remiantis nustatoma grynųjų pinigų vertė, kaip tai**

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2018/1672 3 straipsnio 1 dalį, kai naudojama valiuta, kurios keitimo kurso neskelbia Europos Centrinis Bankas?

2. <...> [bylos nagrinėjimo sustabdymas]

FAKTINĖS APLINKYBĖS IR PROCESO EIGA

Iki teisminis procesas

- 1 2023 m. sausio 13 d. *Maksu- ja Tolliamet* (Mokesčių ir muitinės tarnyba, Estija) (MTA, toliau taip pat – administracinė institucija) surašė UT protokolą už administracinės teisės pažeidimą. Tą dieną UT ir jos dukra MM pėsčiomis kirtu Rusijos Federacijos ir Estijos Respublikos sieną per Narvos pasienio kontrolės punktą. Sienai kirsti pasirinkdama žaliajį kanalą, ji patvirtino, kad neveža jokių deklaruotųjų prekių arba kad jų kiekis neviršija teisės aktuose nustatytų leidžiamų kiekių. Atliekant kratą jų drabužių kišenėse, po drabužių pamušalu ir po striukės gobtuvo pamušalu iš viso rasta 500 000 Ukrainos grivinių grynaisiais pinigais.
- 2 Pagal 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2018/1672 <...> 3 straipsnio 1 dalį vežėjai, vežantys grynuosius pinigus, kurių vertė yra 10 000 EUR arba didesnė, deklaruoja tuos grynuosius pinigus valstybės narės, per kurią jie atvyksta į Sąjungą arba iš jos išvyksta, kompetentingoms institucijoms ir sudaro joms galimybę atlikti kontrolę. Konvertuodama UT gabentų 500 000 Ukrainos grivinių vertę į eurus, administracinė institucija rėmėsi interneto svetainėje www.xe.com skelbiamu valiutos keitimo kursu ir padarė išvadą, kad šių grynųjų pinigų vertė sienos kirtimo dieną sudarė maždaug 12 565 eurus. Taigi pagal Reglamento 2018/1672 3 straipsnio 1 dalį šie gryniesi pinigai turėjo būti deklaruoti.
- 3 UT pateikdama skundą administracinei institucijai nurodė, kad rasti gryniesi pinigai priklauso ne jai ir kad ji nežinojo apie pareigą deklaruoti grynuosius pinigus. Gryniesi pinigai priklauso Estijoje gyvenančiam Ukrainos piliečiui RR, kuris dėl karo negali naudotis turimais pinigais. Interneto svetainėje www.tavid.ee patikrinęs Ukrainos grivinos keitimo kursą, RR išsiaiškino, kad grynųjų pinigų deklaruoti nereikia, nes jų vertė neviršija 10 000 eurų. Šią informaciją jis perdavė UT dukrai, o ši apie tai informavo UT. UT nenorėjo slapta gabenti 500 000 Ukrainos grivinių į Estiją. Vis dėlto ji paslėpė pinigus po drabužiais, baimindamasi, kad jie gali būti pavogti.
- 4 2023 m. vasario 13 d. sprendimu administracinė institucija UT skyrė 150 baudos vienetų, t. y. 600 eurų, baudą už grynųjų pinigų nedeklaravimą pagal Muitinės įstatymo (toliau – TS) 69 straipsnio 1 dalį. Administracinė institucija taip pat nusprendė konfiskuoti nedeklaruotus 500 000 Ukrainos grivinių, remdamasi TS 78 straipsnio 1 dalimi ir *Karistusseadustik* (Baudžiamasis kodeksas, toliau – *KarS*) 83 straipsnio 2 ir 6 dalimis. Toliau išdėstomi apibendrinti administracinės institucijos sprendimo priėmimo motyvai.

2

- 5 UT tyčia padarė administracinį nusižengimą, numatytą TS 69 straipsnio 1 dalyje. Ji nedeklaravo 500 000 Ukrainos grivinių grynaisiais pinigais nei kirsdama sieną, nei vėliau, o prieš pradėdant muitinės kontrolę muitinės pareigūnų neinformavo, kad deklaruotini gryniesi pinigai yra paslėpti jos drabužiuose. Vadinasi, gryniesi pinigai buvo paslėpti siekiant juos nuslėpti nuo muitinės kontrolės.
- 6 UT turėjo visas galimybes išsiaiškinti grynųjų pinigų deklaravimo taisykles. Tai buvo galima padaryti tiek telefonu, tiek el. paštu, tiek pasiteiraujant muitinės pareigūno pasienio kontrolės punkte. MTA interneto svetainėje (www.emta.ee) skelbiama informacija apie grynųjų pinigų deklaravimą, ji pateikiama ir rusų kalba. Šioje interneto svetainėje galima greitai sužinoti, kad privaloma deklaruoti suma yra nuo 10 000 eurų. Tais atvejais, kai Europos Centrinis Bankas neskelbia valiutos keitimo kurso, jį galima rasti interneto svetainėje www.xe.com. Retesnių valiutų keitimo kursai taip pat pateikiami centrinio banko, kuris tą valiutą išleidžia, interneto svetainėje (pvz., Ukrainos grivinos atveju – bank.gov.ua).

Procesas pirmosios instancijos teisme

- 7 UT gynėjas apskundė administracinės institucijos sprendimą – kreipėsi į pirmosios instancijos teismą su prašymu nutraukti administracinės teisės pažeidimo bylą. UT gynėjas taip pat prašė sumažinti UT skirtą baudą, panaikinti konfiskavimą ir grąžinti konfiskuotus grynuosius pinigus.
- 8 *Viru Maakohus* (Viru apylinkės teismas, Estija) iš dalies patenkino UT gynėjo skundą ir 2023 m. balandžio 28 d. sprendimu panaikino administracinės institucijos sprendimą dėl grynųjų pinigų konfiskavimo ir skirtos baudos. Pirmosios instancijos teismas priėmė naują sprendimą ir UT skyrė 100 baudos vienetų, t. y. 400 eurų, baudą. Jis nusprendė panaikinti 500 000 Ukrainos grivinių, paimtų kaip įrodymas, konfiskavimą ir grąžinti juos UT. Toliau išdėstomi apibendrinti pirmosios instancijos teismo argumentai.
- 9 2023 m. sausio 13 d. UT atvyko į Estijos Respubliką iš Rusijos Federacijos nedeklaravusi grynųjų pinigų – 500 000 Ukrainos grivinių, kurių vertė tuo metu buvo maždaug 12 565 eurai. Tik pradėjus vykdyti kratą UT žodžiu informavo muitinės pareigūnus, kad pageidauja deklaruoti grynuosius pinigus, tačiau tai daryti jau buvo per vėlu, nes UT, kirsdama sieną per žaliąjį kanalą, jau buvo deklaravusi, kad neturi deklaruotinių prekių. Ginčijama tai, ar UT žinojo, kad reikėjo deklaruoti gabenamų grynųjų pinigų sumą ir ar 500 000 Ukrainos grivinių priklausė atitinkamam asmeniui.
- 10 UT pareiškimas, kad ji nežinojo apie pareigą deklaruoti grynuosius pinigus, yra nepagrįstas. Remiantis kratos protokolo duomenimis, gryniesi pinigai buvo rasti jos drabužių kišenėse, po drabužių pamušalu ir po striukės gobtuvo pamušalu. Deklaruotinių grynųjų pinigų nuslėpimas nuo muitinės kontrolės ir jų gabenimas slėptuvėje patvirtina, kad UT žinojo apie prievolę deklaruoti grynuosius pinigus, kurių vertė viršija 10 000 eurų ir kuriuos ji gabeno kirsdama sieną. UT tyčia padarė administracinės teisės pažeidimą, numatytą TS 69 straipsnio 1 dalyje.

- 11 Liudytojas RR pirmosios instancijos teismui nurodė, kad jis paprašė UT ir jos dukters atgabenti grynuosius pinigus į Estiją ir perduoti jam, nes pats dėl karo Ukrainoje negalėjo tvarkyti savo pinigų. Šiuos pinigus jis gyvendamas Ukrainoje uždirbo kaip verslininkas. Patikrinęs Ukrainos grivinos keitimo kursą valiutų keityklose, RR išsiaiškino, kad 500 000 Ukrainos grivinių deklaruoti nereikia, nes jų vertė yra mažesnė nei 10 000 eurų. Šią informaciją jis perdavė UT dukrai. Teismas nusprendė, kad neturi pagrindo abejoti liudytojo parodymais ir tuo, kad nedeklaruoti gryniesi pinigai priklauso RR.

Kasacinis skundas

- 12 Administracinė institucija apskundė pirmosios instancijos teismo sprendimą. Ji prašo panaikinti šį sprendimą ir įpareigoti vykdyti administracinės institucijos sprendimą arba gražinti administracinio teisės pažeidimo bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Atsiliepimas į kasacinį skundą

- 13 UT gynėjas prašo patvirtinti pirmosios instancijos teismo sprendimą ir atmesti kasacinį skundą.

Riigikohus (Aukščiausiasis Teismas, Estija) raštu pateiktas klausimas

- 14 *Riigikohus* (Aukščiausiasis Teismas), remdamasis *Väärteomenetluse seadustik* (Administracinių teisės pažeidimų kodeksas) 173¹ straipsnio 1 dalimi, administracinei institucijai pateikė šiuos klausimus:

1. Koku teisiniu pagrindu (konkretus teisės aktas ir jo nuostata), konvertuodama Ukrainos grivinos vertę į eurus, MTA remiasi interneto svetainėje www.xe.com skelbiamu valiutos keitimo kursu?
2. Kur sieną kertantis asmuo gali rasti informaciją apie valiutos keitimo kursą, kurį MTA taiko konvertuodama Ukrainos grivinos vertę į eurus?
3. Ar, MTA nuomone, informacija apie tai, jog Ukrainos grivinos vertės konvertavimas į eurus grindžiamas interneto svetainėje www.xe.com pateiktais duomenimis, yra prieinama vidutiniškai informuotam asmeniui?

Administracinės institucijos atsakymas

- 15 Konvertuodama valiutą muitinės vertei nustatyti, MTA remiasi 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 952/2013 (Sąjungos muitinės kodeksas) 53 straipsniu ir 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447 48 ir 146 straipsniais. Valiutoms, kurių keitimo kurso neskelbia Europos Centrinis Bankas, administracinė institucija taiko interneto svetainėje www.xe.com, kuri pasirinkta atsižvelgiant į kitų valstybių narių praktiką ir prioritetus, nurodytus valiutos keitimo kursus.

- 16 Asmuo, vykstantis į Estiją su grynaisiais pinigais iš Sąjungai nepriklausančios šalies, privalo iš anksto susipažinti su muitinės procedūromis, susijusiomis su sienos kirtimu tiek kilmės, tiek paskirties šalyje. Sieną kertantis asmuo turi pagrįstų galimybių tai padaryti. Informacija apie prievolę deklaruoti grynuosius pinigus pateikiama, pavyzdžiui, MTA interneto svetainėje, taip pat estų ir rusų kalbomis išleistose brošiūrose, platinamose pasienio kontrolės punktuose ir informaciniuose stenduose. Jei sieną kertantis asmuo neišsiaiškino grynųjų pinigų importo ar eksporto informacijos iki sienos kirtimo, jis gali pasirinkti raudonąjį kanalą pasienio kontrolės punkte, kur padedant muitinės pareigūnui bus nuspręsta, ar reikia deklaruoti grynuosius pinigus.

NURODYTOS TEISĖS NUOSTATOS

Sąjungos teisė

- 17 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1672 dėl į Sąjungą įvežamų arba iš jos išvežamų grynųjų pinigų kontrolės, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1889/2005:

„<...>

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatoma į Sąjungą įvežamų arba iš jos išvežamų grynųjų pinigų kontrolės sistema, siekiant papildyti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinę sistemą, nustatytą Direktyva (ES) 2015/849.

<...>

3 straipsnis

Pareiga deklaruoti lydimus grynuosius pinigus

1. Vežėjai, vežantys grynuosius pinigus, kurių vertė yra 10 000 EUR arba didesnė, deklaruoja tuos grynuosius pinigus valstybės narės, per kurią jie atvyksta į Sąjungą arba iš jos išvyksta, kompetentingoms institucijoms ir sudaro joms galimybę atlikti kontrolę. Jeigu pateikiama neteisinga arba neišsami informacija arba nesudaroma galimybė atlikti grynųjų pinigų kontrolę, grynųjų pinigų deklaravimo pareiga laikoma neįvykdyta.

<...>“

- 18 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas:

„<...>

3 SKYRIUS

Valiutos konvertavimas ir terminai

53 straipsnis

Valiutos konvertavimas

1. Kompetentingos valdžios institucijos paskelbia ir (arba) internete nurodo valiutos keitimo kursą, taikytiną, kai ją reikia konvertuoti dėl kurios nors iš toliau nurodytų priežasčių:

- a) veiksniai, naudojami prekių muitinei vertei nustatyti, išreikšti ne valstybės narės, kurioje nustatoma muitinė vertė, valiuta; arba
- b) prekių tarifiniam klasifikavimui ir importo bei eksporto muto sumoms nustatyti, įskaitant Bendrojo maitų tarifo ribinių verčių nustatymą, reikalingi euro santykiai su nacionalinėmis valiutomis.

2. Kai valiutą reikia konvertuoti dėl 1 dalyje nenurodytų priežasčių, euro ir nacionalinių valiutų santykiai, naudotini taikant maitų teisės aktus, nustatomi bent kartą per metus.

<...>“

- 19 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės**

„<...>

3 SKYRIUS

Valiutos konvertavimas

48 straipsnis

Nuostatos dėl tarifinio valiutos keitimo kurso

(Kodekso 53 straipsnis)

1. Kai to reikalaujama pagal Kodekso 53 straipsnio 1 dalies b punktą, euro vertė nustatoma kartą per mėnesį.

Taikomas paskutinis iki priešpaskutinės mėnesio dienos Europos Centrinio Banko nustatytas valiutos keitimo kursas; jis taikomas visą kitą mėnesį.

Tačiau, jeigu mėnesio pradžioje taikytinas kursas skiriasi daugiau negu 5 % nuo kurso, kurį Europos Centrinis Bankas nustatė iki to paties mėnesio 15 dienos, pastarasis kursas taikomas nuo to mėnesio 15 dienos iki jo pabaigos.

2. Kai valiutą reikia konvertuoti dėl kurios nors Kodekso 53 straipsnio 2 dalyje nurodytos priežasties, taikytina nacionaline valiuta perskaičiuoto euro vertė yra valiutos keitimo kursas, kurį Europos Centrinis Bankas nustatė pirmą spalio mėnesio darbo dieną; šis valiutos keitimo kursas taikomas nuo kitų metų sausio 1 d.

3. Valstybės narės gali palikti nepakeistą eurus apskaičiuotos sumos vertę nacionaline valiuta, jei, atliekant kasmetinį patikslinimą, dėl tos sumos konvertavimo vertė, išreikšta nacionaline valiuta, pakinta mažiau nei 5 %. Valstybės narės po konvertavimo gautą sumą gali suapvalinti iki didesnio arba mažesnio skaičiaus dešimtųjų tikslumu.

<...>

3 SKYRIUS

Prekių muitinė vertė

146 straipsnis

Valiutos konvertavimas muitinio įvertinimo tikslais

(Kodekso 53 straipsnio 1 dalies a punktas)

1. Pagal Kodekso 53 straipsnio 1 dalies a punktą konvertuojant valiutą muitinio įvertinimo tikslais taikomi šie valiutos keitimo kursai:

- a) valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, – Europos Centrinio Banko paskelbtas valiutos keitimo kursas;
- b) valstybėms narėms, kurių valiuta nėra euro, – kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos paskelbtas valiutos keitimo kursas arba, jeigu valiutos kursui paskelbti nacionalinė valdžios institucija paskyrė privatų banką, – to privataus banko paskelbtas valiutos keitimo kursas.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalį naudotinas valiutos keitimo kursas yra valiutos keitimo kursas, kuris skelbiamas kiekvieno mėnesio priešpaskutinį trečiadienį.

Jei valiutos keitimo kursas tą dieną nepaskelbiamas, taikomas naujausias paskelbtas valiutos keitimo kursas.

3. Valiutos keitimo kursas taikomas vieną mėnesį, skaičiuojant nuo pirmos kito mėnesio dienos.

4. Jeigu valiutos keitimo kursas nepaskelbtas taip, kaip nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, Kodekso 53 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo tikslais naudojamą valiutos keitimo kursą nustato atitinkama valstybė narė. Šis valiutos keitimo kursas turi kuo labiau atitikti atitinkamos valstybės narės valiutos vertę.

<...>“

Estijos teisė

20 *Tsiviilseadustiku üldosa seadus* (Civilinio kodekso įstatymo bendroji dalis)

„<...>

48 straipsnis. Daikto apibrėžtis

Daiktas apibrėžiamas kaip turtas, teisės ir kiti nuosavybės objektai, kurie gali būti teisės objektas.

<...>

65 straipsnis. Daikto vertė

Daikto vertė yra jo įprastinė vertė, nebent įstatyme ar teisiniame sandoryje numatyta kitaip. Įprastinė daikto vertė yra jo vidutinė vietinė pardavimo kaina (rinkos kaina).

<...>“

KOLEGIJOS POZICIJA

- 21 <...>. Tam, kad UT būtų galima skirti baudą pagal TS 69 straipsnio 1 dalį, visų pirma reikia nustatyti, ar grynųjų pinigų (šiuo atveju 500 000 Ukrainos grivinių), kurias UT gabelo iš Rusijos į Estiją jų nedeklaravusi, vertė, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2018/1672 <...> 3 straipsnio 1 dalį, nusižengimo padarymo metu buvo ne mažesnė kaip 10 000 eurų. Ar taip buvo, ar ne, priklauso nuo valiutos keitimo kurso, kuriuo remiantis Ukrainos grivinos konvertuojamos į eurus. Europos Centrinis Bankas neskelbia Ukrainos grivinos keitimo kurso. Administracinio teisės pažeidimo byloje neginčijama, kad vienas iš nedaugelio paslaugų teikėjų, Estijos rinkoje pirkusių Ukrainos grivinas iš privačių asmenų (*Tavid AS*), tai darė pagal valiutų keitimo kursą, pagal kurį 500 000 Ukrainos grivinių vertė buvo mažesnė nei 10 000 eurų. Vis dėlto, remiantis administracinės institucijos nurodytoje interneto svetainėje www.xe.com skelbiamu valiutos keitimo kursu, atitinkamas asmuo viršijo ribą, turėdamas Ukrainos grivinių už daugiau nei 10 000 eurų.
- 22 Kadangi nei iš atitinkamų Europos Sąjungos reglamentų teksto, nei iš ankstesnės Teisingumo Teismo jurisprudencijos negalima daryti aiškių išvadų, kaip šiuo atveju turi būti nustatytas teisingas valiutos keitimo kursas, kolegija mano, kad

šiuo klausimu tikslinga kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą. Kolegija atkreipia dėmesį į toliau išdėstytus aspektus.

- 23 Reglamentas 2018/1672 <...> susijęs į Sąjungą įvežamų arba iš jos išvežamų grynųjų pinigų kontrole. Šio reglamento 3 straipsnyje nustatyta pareiga deklaruoti grynuosius pinigus. Pagal šio straipsnio 1 dalį vežėjai, vežantys grynuosius pinigus, kurių vertė yra 10 000 EUR arba didesnė, deklaruoja tuos grynuosius pinigus valstybės narės, per kurią jie atvyksta į Sąjungą arba iš jos išvyksta, kompetentingoms institucijoms ir sudaro joms galimybę atlikti kontrolę. Jeigu pateikiama neteisinga arba neišsami informacija arba nesudaroma galimybė atlikti grynųjų pinigų kontrolę, grynųjų pinigų deklaravimo pareiga laikoma neįvykdyta. Grynųjų pinigų deklaravimo pareiga laikoma neįvykdyta, jei pateikta informacija yra neteisinga ar neišsami arba nesudaroma galimybė atlikti grynųjų pinigų kontrolę. Pagal reglamento 14 straipsnį kiekviena valstybė narė nustato sankcijas, taikytinas tuo atveju, kai nevykdoma 3 straipsnyje nustatyta pareiga deklaruoti lydimus grynuosius pinigus. Už tokį pažeidimą Estijos įstatymuose numatytos sankcijos pagal TS 69 straipsnį, kuriame numatyta atsakomybė už deklaruotinių prekių ar grynųjų pinigų gabenimą iš Sąjungai nepriklausančios šalies arba iš Estijos į Sąjungai nepriklausančią šalį, jei prekės ar grynųjų pinigai nedeklaruoti (o jei nedeklaruotų grynųjų pinigų vertė viršija 40 000 EUR, toks veiksmas gali būti laikomas nusikalstama veika pagal *KarS* 391 straipsnį).
- 24 Vis dėlto nei Reglamente 2018/1672, nei jo įgyvendinimo reglamente (2021 m. gegužės 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/776) nenurodytas teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi valstybės narės kompetentinga institucija turi nustatyti į Sąjungos teritoriją atvykstančio arba iš jos išvykstančio asmens naudojamos užsienio valiutos keitimo kursą. Grynųjų pinigų, įvežamų per Sąjungos muitų teritorijos sieną užsienio valiuta, konvertavimo į eurus tvarka nereglamentuojama nei Muitinės įstatyme, nei jokiuose kituose nacionalinės teisės aktuose.
- 25 Šioje administracinės teisės pažeidimo byloje UT vyko į Estiją gabendama 500 000 Ukrainos grivinių grynaisiais pinigais, kurių nedeklaravo kompetentingoms institucijoms. Remdamasi interneto svetainėje www.xe.com skelbiamu valiutos keitimo kursu, MTA apskaičiavo, kad 2023 m. sausio 13 d. 500 000 Ukrainos grivinių vertė sudarė maždaug 12 565 eurus. Į kolegijos klausimą, kokiu teisiniu pagrindu MTA, konvertuodama Ukrainos grivinos vertę į eurus, naudoja interneto svetainėje www.xe.com skelbiamą valiutos keitimo kursą, administracinė institucija atsakė, kad šioje interneto svetainėje skelbiamą valiutos keitimo kursą naudoja valiutomis, kurių keitimo kurso neskelbia Europos Centrinis Bankas. Interneto svetainė pasirinkta atsižvelgiant į kitų valstybių narių praktiką ir prioritetus. Administracinė institucija nenustatė jokio teisinio pagrindo, kuriuo remiantis interneto svetainėje www.xe.com skelbiami valiutos keitimo kursai galėtų būti laikomi teisiškai svarbiais.
- 26 Administracinė institucija nurodė, kad grynųjų pinigų užsienio valiuta muitinės vertės nustatymas reglamentuojamas Reglamente Nr. 952/2013 <...>, kuriuo

nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – MK), ir Komisijos įgyvendinimo reglamente 2015/2447 <...>, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Reglamento (ES) Nr. 952/2013 nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – Reglamentas 2015/2447). Pagal MK 1 straipsnį šiame reglamente nustatomos bendrosios taisyklės ir procedūros, taikomos į Sąjungos muitų teritoriją įvežamoms arba iš jos išvežamoms prekėms. Valiutos konvertavimas reglamentuojamas šio reglamento 53 straipsnyje, kurio 1 dalyje nustatyta, kad kompetentingos valdžios institucijos paskelbia ir (arba) internete nurodo valiutos keitimo kursą, taikytiną, kai ją reikia konvertuoti dėl kurios nors iš toliau nurodytų priežasčių: a) veiksniai, naudojami prekių muitinei vertei nustatyti, išreikšti ne valstybės narės, kurioje nustatoma muitinė vertė, valiuta, arba b) prekių tarifiniam klasifikavimui ir importo bei eksporto muto sumoms nustatyti, įskaitant Bendrojo muitų tarifo ribinių verčių nustatymą, reikalingi euro santykiai su nacionalinėmis valiutomis. Pagal šio straipsnio 2 dalį, kai valiutą reikia konvertuoti dėl 1 dalyje nenurodytų priežasčių, euro ir nacionalinių valiutų santykiai, naudotini taikant muitų teisės aktus, nustatomi bent kartą per metus.

- 27 Kadangi grynujų pinigų, įvežamų į Sąjungą arba išvežamų iš jos, kontrolė reglamentuojama atskirame Reglamente 2018/1672, kolegija iš esmės nemano, kad nustatant Reglamento 2018/1672 3 straipsnio 1 dalyje numatytą pareigą būtų tikslinga remtis ankstesniame punkte nurodyta bendrąja nuostata. Tam prieštarauja ir tai, kad Reglamente 2018/1672 nėra jokios nuorodos į MK taikymą. Taip pat neaišku, ar gryniesi pinigai laikytini prekėmis, kaip tai suprantama pagal MK. Tai, ar gryniesi pinigai yra prekė, priklauso visų pirma nuo to, ar užsienio valiutos konvertavimui į eurus turi būti taikomas MK 53 straipsnio 1 dalies a punktas ar 2 dalis, jei būtų patvirtintas MK taikymas. MK 53 straipsnio 1 dalies b punktas, kuriame reglamentuojamas valiutos konvertavimas siekiant nustatyti prekių tarifinį klasifikavimą ir importo bei eksporto muto sumą, tikriausiai nėra svarbus. MK 53 straipsnio 1 dalies a punkto arba 2 dalies taikymas priklauso nuo to, kurias Reglamento 2015/2447 nuostatas galima laikyti svarbiomis. Reglamento 2015/2447 48 straipsnio 2 dalis susijusi su euro keitimo kurso nustatymu dėl MK 53 straipsnio 2 dalyje nurodytos priežasties, o 146 straipsnis – su valiutos konvertavimu MK 53 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytais tikslais.
- 28 Vis dėlto darant prielaidą, kad nustatymas, ar grynujų pinigų suma atitinka Reglamento 2018/1672 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą ribinę vertę, taip pat yra MK 53 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas atvejis, kompetentinga institucija turėtų paskelbti taikytiną valiutos keitimo kursą ir (arba) sudaryti galimybę su juo susipažinti internete. Pagal Reglamento 2015/2447 146 straipsnio 1 dalies a punktą, kuriame nurodyta ši nuostata, valiutos vertei konvertuoti į eurus, siekiant nustatyti muitinę vertę, turi būti taikomas Europos Centrinio Banko paskelbtas valiutos keitimo kursas. Tais atvejais, kai Europos Centrinis Bankas neskelbia reikalaujamo valiutos keitimo kurso, gali būti taikomas Reglamento 2015/2447 146 straipsnio 4 dalies pirmas sakinytis. Jame nustatyta, kad jeigu valiutos keitimo kursas nepaskelbtas taip, kaip nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, MK 53 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo tikslais naudojamą valiutos keitimo kursą nustato atitinkama valstybė narė. Vis dėlto MK 146 straipsnio 4 dalies antras

sakinys, pagal kurį valiutos keitimo kursas turi kuo labiau atitikti *atitinkamos valstybės narės* valiutos vertę, yra nevienareikšmis. Dėl to kyla abejonių, kad aptariama nuostata siekiama reglamentuoti ne valiutos keitimo kurso, reikalingo trečiosios šalies valiutai konvertuoti į eurus, nustatymą, o tik valstybės narės, kuri nėra prisijungusi prie euro zonos, valiutos konvertavimą į eurus.

- 29 Tuo atveju, kai reikia vadovautis MK 53 straipsnio 2 dalimi nustatant pareigą deklaruoti grynuosius pinigus, t. y. kai valiutą reikia konvertuoti dėl MK 53 straipsnio 1 dalyje nenurodytų priežasčių, šios nuostatos formuluoatė, kurioje numatyta, kad euro ir nacionalinių valiutų¹ santykiai, naudotini taikant muitų teisės aktus, nustatomi bent kartą per metus sudaro sąlygas neaiškumams atsirasti. Nacionalinės valiutos sąvoka nurodo, kad šia nuostata taip pat reglamentuojamas tik valstybės narės, kuri nėra prisijungusi prie euro zonos, valiutos konvertavimas į eurus ir kad ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai į eurus konvertuojama trečiosios šalies valiuta. Tai netiesiogiai patvirtina ir tai, kad pagal Reglamento 2015/2447 48 straipsnio 2 dalį Europos Centrinio Banko paskelbti valiutų keitimo kursai yra valiutos konvertavimo pagrindas 53 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.
- 30 Pagal Estijos teisę, t. y. *Tsiviilseadustiku üldosa seadus* (Civilinio kodekso įstatymo bendroji dalis, toliau – *TsÜS*) 48 straipsnį, gryniesi pinigai yra daiktas, kurio vertė laikoma jo įprastinė vertė pagal *TsÜS* 65 straipsnį, jei įstatyme ar teisiniame sandoryje nenumatyta kitaip. Įprastinė daikto vertė yra jo vidutinė vietinė pardavimo kaina. Nustatant vidutinę vietinę užsienio valiutos pardavimo kainą eurais, reikia remtis valiutos keitimo kursu, kuriuo užsienio valiuta gali būti keičiama į eurus, visų pirma vietinėje rinkoje. Dažniausiai tai tiksliausiai atspindi valiutų keityklų skelbiami valiutos keitimo kursai. Remiantis *Tavid AS* interneto svetainėje pateikta informacija, 2023 m. sausio 13 d. Ukrainos grivinos pirkimo kursas buvo 52,7. Pagal šį valiutos keitimo kursą 500 000 Ukrainos grivinų vertė sienos kirtimo dieną buvo 9 487,67 euro.
- 31 Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, kolegija mano, kad, siekiant priimti sprendimą dėl administracinės institucijos kasacinio skundo, būtina kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktą ir trečią pastraipą. <...> [bylos nagrinėjimas sustabdomas].

<...>

¹ Vertėjo pastaba: MK 53 straipsnio 1 dalies tekstas estų kalba skiriasi nuo šios nuostatos teksto vokiečių kalba. Estų kalbos versijoje rašoma „omavääring“ („nacionalinė valiuta“), o versijoje vokiečių kalba – „valstybių narių valiutos“.